

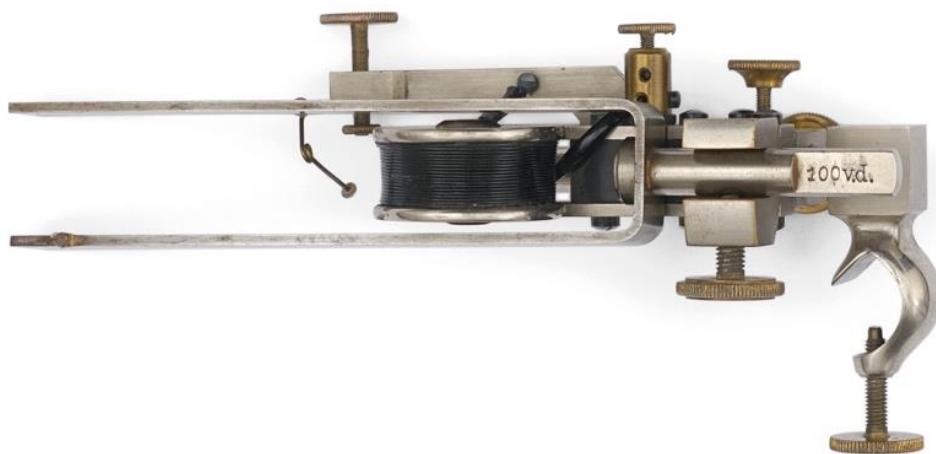
XXVIII SCIENTIFIC CONFERENCE

EMPIRICAL STUDIES IN PSYCHOLOGY

31st MARCH – 3rd APRIL, 2022.

FACULTY OF PHILOSOPHY, UNIVERSITY OF BELGRADE

INSTITUTE OF PSYCHOLOGY
LABORATORY FOR EXPERIMENTAL PSYCHOLOGY
FACULTY OF PHILOSOPHY, UNIVERSITY OF BELGRADE

XXVIII SCIENTIFIC CONFERENCE

EMPIRICAL STUDIES IN PSYCHOLOGY

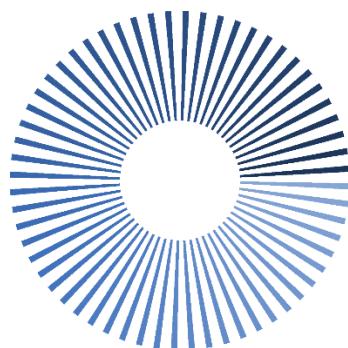
31st MARCH – 3rd APRIL, 2022.

FACULTY OF PHILOSOPHY, UNIVERSITY OF BELGRADE

INSTITUTE OF PSYCHOLOGY

LABORATORY FOR EXPERIMENTAL PSYCHOLOGY
FACULTY OF PHILOSOPHY, UNIVERSITY OF BELGRADE

BELGRADE, 2022

Programme committee

Orlando M. Lourenço, Claus-Christian Carbon, Agostini Tiziano, Lucia Tramonte, Maria do Céu Taveira, José M. Peiró, Gonida Sofia-Eleftheria, Laurie Beth Feldman, Joana Maria Mas, Milica Vukelić, Ivana Stepanović Ilić, Zora Krnjaić, Dejan Todorović, Sunčica Zdravković, Iris Žeželj, Danka Purić, Zvonimir Galić, Dušica Filipović Đurđević, Slobodan Marković, Ksenija Krstić, Dražen Domijan, Oliver Tošković, Olja Jovanović, Dobrinka Kuzmanović, Bojana Bodroža, Ivana Jakovljev, Dragan Janković, Pavle Valerjev, Denis Bratko, Petar Čolović, Jelena Matanović, Janko Međedović, Marija Branković, Anja Wertag, Jelena Radišić, Dragana Stanojević, Maja Savić, Nataša Simić, Maša Popović, Darinka Andelković, Tamara Džamonja Ignjatović, Marko Živanović, Maša Vukčević Marković, Goran Opačić, Aleksandar Kostić, Zorana Zupan, Kaja Damnjanović, Marina Videnović (chair woman)

Organizing committee

Marina Videnović, Slobodan Marković, Dušica Filipović Đurđević, Olga Marković Rosić, Ivana Stepanović Ilić, Ksenija Mišić, Milana Rajić, Marko Živanović, Kaja Damnjanović, Nataša Simić, Teodora Vuletić, Andela Milošević, Ana Avramović, Natalija Ignjatović, Milica Ninković, Jovan Ivanović

Volunteers

Jelena Jašović, Darja Devedžić, Andela Gojković, Emilija Pavlović, Velimir Stojković, Katarina Maksimović, Mina Knežević, Đorđe Volarević, Lara Bezbradica, Nemanja Kovačević

Cover photo:

Electromagnetic tuning fork for direct time recording on kymographic band (E.Zimmermann, Leipzig-Berlin)

From the collection of old scientific instruments of the Laboratory of experimental psychology, Faculty of philosophy, University of Belgrade

Proofreading and layout by Milana Rajić and Milica Ninković

STRUKTURA SOCIJALNIH STAVOVA U ADOLESCENCIJI I NADOLAZEĆEM
ODRASLOM DOBU

Studentkinja:
Nevena Mijatović

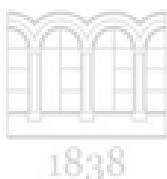
Mentor:
Prof. dr Goran Knežević

Analizom reči sa sufiksom “-izam” u srpskom rečniku utvrđeno je šest bazičnih socijalnih stavova prema kojima se odrasli pripadnici srpskog govornog područja razlikuju u evaluaciji društvenih prilika: podrška “Tradicionalnim i religioznim izvorima autoriteta”, zastupanje “Ličnih interesa”, “Spiritualizam”, “Humanizam”, “Egalitarizam” i “Nacionalizam”. Eksploratornim istraživanjem proverili smo da li je struktura socijalnih stavova izmerena upitnikom sa 36 užih “-izama” održiva u adolescenciji i nadolazećem odraslot dobui. Odabran je dizajn poprečnog preseka na četiri uzrasne grupe: prvi (N=212) i treći (N=222) razred srednje škole, prva godina studija (N=197) i kraj studija (N=196). Kako bismo iskontrolisali ispitanike kroz tri mlađe uzrasne grupe, homogenizovali smo uzorak gimnazijalcima čime je generalizabilnost nalaza na celu populaciju adolescenata i nadolazećih odraslih u Srbiji ograničena. Multigrupna analiza Eksploratornim modeliranjem strukturalnim jednačinama (ESEM) pokazala je metričku invarijantnost ($RMSEA=0.052$; $SRMR=0.068$; $\chi^2(2256)=3533.828$, $p<0.001$; $\chi^2/df=1.566$; $CFI=0.856$). Rezultati ukazuju ne samo da mladi imaju istih šest stabilnih dispozicija kojima evaluiraju društvene prilike kao i odrasli već i da svaka od šest stavskih dispozicija ima isto značenje kroz sve uzraste. Istovetnost značenja bazičnih stavova koje ispoljavaju mladi i odrasli pomaže nam da razumemo motivaciju za sudelovanje mlađih u društvenim procesima ili njihovo iskazivanje stavova i uverenja o aktuelnim društvenim prilikama. S obzirom na to da se adolescencija smatra formativnim periodom za socijalne stavove, nalaz koji pokazuje odsustvo uzrasnih razlika u formativnom periodu je iznenadujuć. S druge strane, nalaz o istovetnosti značenja socijalnih stavova koje meri upitnik leksičkih socijalnih stavova kod mlađih i kod odraslih je pragmatičan - potvrđuje da se upitnik može koristiti prilikom odgovaranja na različita istraživačka pitanja razvojne psihologije.

CONFERENCE SPONSORS

mbt

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

PROCEEDINGS OF THE XXIVIII SCIENTIFIC CONFERENCE EMPIRICAL STUDIES IN
PSYCHOLOGY (28; 2022., Beograd)

[Knjiga rezimea] / XXVIII naučni skup Empirijska istraživanja u psihologiji
31.mart–3. april 2022., Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu; [organizatori]

Institut za psihologiju i Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju – 1. Izd –
Beograd: Filozofski fakultet, 2022 – 144 str.

Kor. Nasl. – Knjiga rezimea na srp. i engl. jeziku – elektronsko izdanje

ISBN 978-86-6427-199-8

1. Institut za psihologiju (Beograd)
2. Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju (Beograd)
- a) Psihologija – Empirijska istraživanja – Knjiga rezimea